

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПРОВІЗОРІВ

Слесарчук В.Ю., Подплетня О.А., Залигіна Е.В.,
Хомяк Н.В., Потапова Т.М.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія», м. Дніпро, Україна

Знання базових фундаментальних дисциплін студентами провізорами є важливою платформою для засвоєння спеціальних предметів для отримання на виході висококваліфікованих спеціалістів. Останнім часом спостерігається помітне зниження загального (базисного шкільного) рівня підготовки студентів, що створює певні труднощі у засвоєнні ними програмного матеріалу спеціальності «Фармація» (особливо таких дисциплін як лабораторна діагностика, клінічна фармакологія, клінічна фармація). Непривченість багатьох студентів до регулярного систематичного навчання, несформована навчальна мотивація також перешкоджають засвоєнню знань.

Одним із робочих завдань викладачів на кафедрі Загальної та клінічної фармації є формування у студентів навчальної мотивації. На нашу думку, кожне заняття варто починати з постановки проблемного питання, формулювання завдань заняття і розповіді про реальну життєву ситуацію, пов'язану з темою заняття (бажано з клінічним контекстом). Регулярний контроль знань декількома способами (тестовий контроль, усне опитування, розв'язування ситуаційних задач) сприятиме формуванню установки на регулярну підготовку до практичних занять і покращенню дисципліни у студентів-провізорів. Вагому дисциплінуючій ролі відіграє екзамен. Екзамен дозволяє не лише об'єктивно оцінити знання студентів з предмету, але й забезпечує (у більшості студентів) формування навчальної мотивації, є елементом формування їх самосвідомості та сприяє відповідальному ставленню до навчання (має виховний аспект), сприяє інтеграції знань з дисциплін, пов'язаних між собою (фізіології, біохімії, фармакології, лабораторної діагностики). Використання сучасних комп'ютерних технологій, відеоапаратури може бути успішно реалізованим в комбінації з паперовими носіями в сукупності з високою педагогічною майстерністю викладачів. Поєднання тестових методик контролю знань студентів, що застосовуються протягом усього періоду навчання (із залученням системи Moodle, де улюбий зручний для них час вони можуть потренуватися в тестуванні, а викладачі в свою чергу, контролюють процес навчання студентів за допомогою спеціальних опцій в системі, доступних тільки для викладачів даної дисципліни), а також екзамену в кінці семестру або навчального року, або комплексного екзамену з декількох дисциплін на нашу думку, є досить раціональним. Позитивним надбанням останніх років є вміння студентів

користуватися електронними книгами та базами даних мережі internet, що дає надзвичайно широкі можливості для отримання знань. Використання інтернет-ресурсів може служити базою для тренування і розвитку у студентів навичок аналізу, синтезу й оцінки інформації, розвитку критичного мислення. Такі практичні вправи, як ідентифікація основної думки, ідеї, причинно-наслідкового зв'язку, розпізнавання головної й другорядної інформації, цілі і мотивації автора, порівняння, зіставлення різних джерел і точок зору на одну проблему, встановлення відмінностей між фактом і суб'єктивною думкою, можуть стимулювати аналітичні здібності студентів. Підведення підсумків, припущення наслідків, узагальнення тренують уміння синтезу інформації, уміння оцінити інтернет-ресурс.

Значний відсоток часу на занятті бажано приділяти усному опитуванню студентів, яке (у формі конструктивної співбесіди) дає можливість уточнити незрозумілі для студентів питання, вчить їх стисло викладати вивчений матеріал, чітко формулювати та висловлювати власні думки, що є надзвичайно вагомим (останнім часом все частіше звертаємо увагу, що без наведених варіантів відповідей студенти не в змозі дати відповідь, хоча тести відповідають вірно). Тому викладачі кафедри застосовують ефективний елемент перевірки знань студентів - використання таблиць-співставлень, в яких крім принципу "довільного впізнавання відповіді" використовується також активне пригадування засвоєного раніше матеріалу. Даний тип завдань методологічно відрізняється від інших і має мотиваційно-інтегративний характер.

Позитивним надбанням останніх років є також зростання у студентів вимогливості до професійних якостей кожного викладача, до створення належних умов для самостійної роботи, забезпечення підручниками та посібниками. До методів самостійної роботи студентів ми віднесли роботу з електронним підручником та роботу з зошитами з друкованою основою. На нашу думку, застосування зошитів з друкованою основою активізує самостійну аудиторну роботу студентів під керівництвом викладача та самостійну позааудиторну роботу по підготовці до практичного заняття. За своїм функціональним призначенням зошити з друкованою основою та підручники є взаємодоповнюючими засобами навчання.

Отже, ми вважаємо, що належним чином обрані методи проведення практичних та семінарських занять та форма самостійної аудиторної та позааудиторної роботи, дозволяє якісно засвоїти студентами навчальний матеріал, раціонально організовує співпрацю студентів та викладача, та закладає фундамент для подальшої постійної самоосвіти та самовдосконалення.